

Forældretilsyn 2020/2021

Guldbæk Friskole

Udarbejdet af Jane Blaabjerg Wright, 8. juni 2021

Forældretilsynet er udført torsdag den 20. maj 2021 i den sidste af to emneuger, som havde naturen i fokus, og som samtlige af skolens elever deltog i.

Retningslinjerne for tilsyn

Det fremgår af friskolelovens § 9, stk. 1, at: " Det påhviler forældrene til børn i en fri grundskole (forældrekrædsen) at føre tilsyn med skolens almindelige virksomhed, herunder med, at skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, og at skolen opfylder kravene i § 1, stk. 2, 2. pkt., og § 2, stk. 3, 1. pkt. Forældrekrædsen træffer selv beslutning om, på hvilken måde tilsynet skal udøves."

På Guldbæk Friskole foretages der flere tilsynsaktiviteter for at belyse, om skolen lever op til § 9 i friskoleloven. Dels gennemføres der egen evaluering, dels et tilsyn foretaget af en ekstern tilsynsførende og i tillæg til dette gennemføres der også et frivilligt forældretilsyn.

Forældretilsynet er dette skoleår baseret på deltagelse i en morgensamling og en dag i en emneuge med naturen i fokus, og dermed bygger det på et øjebliksbillede af livet på skolen. Tilsynet er suppleret med oplysninger fra skolens hjemmeside og fra den løbende forældre-skole kontakt.

Generelt om skolen og skoledagen

Guldbæk Friskoles værdigrundlag:

- at udnytte den fordel, der ligger i det nære miljø og den lave klassekvotient og derved opnå optimale betingelser for det enkelte barn i undervisningen.
- at boglige og praktisk/musiske fag vægtes ligeligt for således at udvikle flest mulige sider af det enkelte barn.
- at dansk/nordisk kulturtradition – sang, fortælling og kulturelle overleveringer bevares.
- et tæt samarbejde mellem skole og hjem.
- et overskueligt og hjemligt miljø, hvor alle kan føle sig trygge.
- at være et sted, hvor alle kan føle sig frie og gensidigt påvirke hinanden til at yde i et fællesskab, nyde af fællesskabet og acceptere hinandens forskelligheder.
- at være en levende skole, der til stadighed er bevidst om samfundets udvikling.

Aktuelt er der 60 elever på Guldbæk Friskole. Eleverne er fordelt i fire klasser hvoraf de tre er samlæst: en 0. klasse, 1.-2. klasse, 3.-4. klasse og 5.-6. klasse.

Skolen tilbyder undervisning i dansk, matematik, engelsk, tysk, natur og teknik, kristendom, historie, musik og idræt. Al undervisning foregår på skolen med undtagelse af særlig emneuger og idræt. Idræt foregår i forår/sommerperioden på arealerne i og omkring skolen, og i den øvrige del af skoleåret gøres der brug af idrætsfaciliteterne i sportshallen i Øster Hornum. Dog har det ikke været muligt i indeværende skoleår grundet den globale corona-pandemi, der har sat restriktioner for udfoldelsesmulighederne på især indendørs aktiviteter. Idræt har derfor gennem hele skoleåret været fastholdt med udendørs aktiviteter på og omkring matriklen vintervejret til trods.

Skoledagen starter hver dag med morgensang, navneopråb, fælles beskeder og - før coronapandemien - en fortælling. I dette corona-prægede skoleår er morgensangen foregået udendørs, hvor hver elev har sin egen faste plads at stå på under seancen, og den stillesiddende fortælling er erstattet af et aktivt 10 min. løb hver dag efter morgensangen. Eleverne fortsætter derefter skoledagen i de respektive klasselokaler. Undervisningen foregår i moduler af 2x45 minutters lektioner med modul 1 og 2 om formiddagen afbrudt af et 10-frikvarter. Efter 2. modul er der spisepause + frikvarter, og over middag fortsætter 3. modul afhængig af klassetrin. Sådan fungerer dagene mandag til torsdag, mens fredag efter morgensang og en enkelt lektion er helliget skiftende, længerevarende temaer, hvor eleverne normalt vist deltager i grupper blandet på tværs af klassetrin. Grundet coronarestriktionerne i dette skoleår kan eleverne dog ikke blandes på tværs af klasserne.

Guldbæk Friskole tilbyder eleverne at fortsætte eftermiddagen i en fuldtids SFO, der tilbyder pasning til alle årgange med både udendørs og indendørs aktiviteter, hvilket de fleste af eleverne benytter sig af.

Tilsynsbesøget og oplevelsen

Morgensamling

Dagen starter som vanligt med morgensang i skolegården med akkompagnement af klaveret, der hver morgen troligt bæres udenfor til formålet. Efter navneopråb og en dejlig sang om at være sur og glad som børnene tydeligvis kender og synger med på, bliver der givet fælles besked om, hvilke klassetrin der efterfølgende skal bevæge sig til hvilke værksteder på emnedagen, som er den sidste i ugen. Efter i dag har alle elever været igennem alle fire værksteder. Morgensamlingsritualet blive afsluttet med deling af øvrige fællesbeskeder, hvorefter det 10 minutters morgenløbet på arealet lige udenfor skolen går i gang. Lærerne løber dels med og står dels som guider på ruten. Nogen elever bruger løbet til netop løb, mens andre elever går i grupper og hyggesnakker. Fælles for oplevelsen er det, at eleverne får bevæget sig og talt med hinanden, inden undervisningen går i gang.

Værksteder i emneugen

Efter løbet går eleverne direkte ud i de anviste værksteder. Temaet for ugen er naturen og jeg starter med at besøge værkstedet for **0. klasse**, der er på madholdet og kyndigt anvist af Gunda skal lave mad over bål i bålhytten. Gunda beder børnene sætte sig ved bordene og fortæller, at menuen byder på snobrødsdej, brændenældesuppe og vildsvinekød. Børnene er ivrige efter at dele deres tanker, og der bliver øvet håndsoprækning, at lytte til hinanden, at vente på tur, og at sidde på numsen. Gunda fortæller levende, med billedsprog og varieret stemmeføring, hvad der skal ske og hvilke 4 regler der er for dagen, hvor børnene skal arbejde med skarpe redskaber, åben ild og brandvarme pander. Regel 1 er, at man skal lytte og gøre hvad Gunda siger, regel 2 er at man sidder på bænken og ikke bordet, regel 3 er at man ikke må løbe og skubbe indenfor området og regel 4 at man ikke må råbe. Gunda gentager reglerne, og børnene bliver ligeledes bedt om at gentage reglerne, hvilket de klarer flot, mens der løbende bliver øvet håndsoprækning, at lytte, sidde stille og vente på tur samt henvist til adfærd i henhold til reglerne. Der bliver givet plads til at alle børn bliver hørt og set. Gunda bruger eksempler fra sin egen hverdag til at illustrere sine budskaber og kommer i tanke om en 5. regel, der handler om at smage på maden. Eksemplerne øger forståelsen for børnene og giver anledning til, at de deler egne erfaringer og familietraditioner omkring det at smage på maden med hinanden. Derefter går jagten på brændenælder til suppen ind udenfor matriklen, og jeg benytter lejligheden til at skifte værksted.

Jeg går ind i skolebygningen og kommer til **5.-6. klasser** kreative værksted, som foregår inde i og omkring skolekøkkenet og ledes af Annette. I emneugen og den ugentlige temadag kompenseres der for, at der ikke er håndarbejde og sløjd på skemaet i dagligdagen, og i dette værksted kan eleverne udfolde deres kreative sider. Eleverne skal helfarve stykker af stof med naturens farver og derefter farvelægge stoffet med motiver

fra naturen. Eleverne er travlt optagede forskellige steder i processen, og da jeg kommer ind, er en gruppe ved at lægge de sidste håndfulde nypillede rødøløgsskaller i en stor gryde med kogende vand, mens andre lægger stof i vandet og rører rundt. Stofferne skal ligge i lage i en time, og mens nogle elever bliver tilbage for at passe gryden, bliver andre sendt ud for at finde pinde, som de skal udarbejde kunstværker af ved at rulle garn omkring. Efter et kort øjeblik kommer en gruppe børn ind bærende på en stor gren, som de har fundet og i fællesskab gerne vil "garnlægge" for at sætte den op som kunstværk i klassen. Grenen fylder flere borde, som børnene stiller sig op omkring, og efter en kort guidance fra Annette går de i gang med at rulle garn omkring forskellige steder på grenen, mens de hyggesnakker og taler om, hvad grenen skal navngives. De forhandler om navnet, og om, hvem der skal hente musikken, som går på rundtur mellem værkstederne. Der kommer flere børn til, og de fleste er samlet om at arbejde på det fælles kunstværk, mens et par andre børn sidder sammen med gruppen og arbejder på egne kunstværker. Nogle børn holder samtidig styr på den kogende gryde. Mens den kreative proces således er på sit højeste, bevæger jeg mig videre til næste værksted.

3.-4. klasse sidder i et klasselokale, hvor Kirsa har givet dem til opgave at lave en planche om elgen. Ugen forinden foregik emneundervisningen om naturen i Lille Vildmose, og der oplevede børnene blandt andet en elg på tæt hold. Nu er de opdelt i grupper af 2-3 elever, og her skal kreativiteten igen slippes løs, da opgaven går ud på både at bruge tekst og visuelle elementer til at fortælle historien om, hvad elgen er for et dyr. Eleverne hjælper hinanden, og især er den ene gruppe på 3 drenge meget aktive og kreative med at klippe, lime og skrive. De har lavet en fælles plan, hvor alle har en rolle. De har fordelt opgaverne mellem sig, og de fortæller ivrigt om, hvad de har lært om elgen. En anden gruppe har lidt sværere ved at komme i gang med samspillet, alle vil gerne have den samme skrive-rolle, og de bliver guidet af Kirsa til at komme videre. De bruger virtuelle værktøjer, chromebook, til at finde inspiration. En gruppe piger har bevæget sig ind i et tilstødende lokale for at have mere ro til at fokusere på opgaven, og samspillet og dermed også fremdriften i opgaven her er også rigtig god. Eleverne er ivrige efter at vise og fortælle om deres kreationer. Så er der frikvarter og Kirsa sender eleverne udenfor for at røre sig lidt i pausen. Efter i dag bliver de færdige plancher ligesom alle de andre kunstværker, som eleverne har skabt i løbet af ugen, udstillet rundt omkring på skolen.

Efter pausen deltager jeg i **1.-2. klasses** værksted som styres af Jesper og Mette. Værkstedet foregår dels ude på legepladsen, dels i et telt opstillet op ad skolebygningen grundet corona og dels indenfor i værkstedet. Eleverne fremstiller her smykke træer og drømmefangere primært af materialer, de selv har fundet i naturen, og de befinder sig forskellige steder i processen, da jeg ankommer til legepladsen. Nogle elever er i proces med at snitte barken af deres pind, pudse den ren med sandpapir eller fastgøre den til en lerfod, og et par elever, der har færdiggjort deres smykke træ, guides til at hjælpe andre videre. Eleverne hygger sig med musik og taler om det de kreerer, synger til musikken og der er generelt høj aktivitet og engagement hele vejen rundt. Inde i værkstedet er der også stille musik, som i emne understøtter udarbejdelsen af drømmefangerne, og her sidder eleverne fordybet i deres kreationer. Der var ro og god mulighed for at få individuel vejledning

Sammenfatning af tilsynet

Min oplevelse under tilsynet og som forælder til en elev i 2. klasse er, at Guldbæk Friskole lever op til sit værdigrundlag og prioriteringer om små klasser, fællesskab, engagement, trivsel, læring, tryghed og traditioner. Selvom det reelle tilsyn foregik på en emnedag og derfor ikke gav indblik i den normale, skemalagte undervisning, er det mit indtryk, at der bliver undervist i øjenhøjde afhængig af alder/niveau, lagt vægt på samarbejde og at indgå i fællesskaber, der er plads til forskelligheder, og der er rum og tryghed for den enkelte. Det er en skole, hvor man tydeligt mærker et stort engagement fra både fra ledelse, lærer og forældre, hvilket er medvirkende til at skolen er et dejligt sted for alle at komme. Man kender hinanden elever, lærer og forældre imellem, og det skaber en hjemlig atmosfære. Stemningen på skolen er

generelt rigtig god, og jeg får indtryk af, at lærerne kender og er meget opmærksomme på de enkelte elever og arbejder differentieret og varieret for at motivere dem i undervisningen. At have emneuger med varieret undervisning fra hverdagen og en fast fredag med tema er også med til at skabe betingelserne for at styrke elevernes selvstændighed og faglighed, ligesom de – normalt vist udenfor en coronatid – lærer at arbejde på tværs af alder og klassetrin, hvilket styrker fællesskabet og samhørighedsfølelsen på skolen.

Bliver jeg spurgt, vil jeg klart anbefale Guldbæk Friskole som en tryk og udviklende skole, og det var en fornøjelse at være med på sidelinjen af eleverne og lærerne en enkelt dag.